

Hliněné nádoby 2Kor 4,6-10

Sestry a bratři,

poklad a hliněná nádoba – to jsou dvě věci, které na první pohled nejdou k sobě dohromady. Poklad a hliněné nádoby - to jsou dvě klíčová slova dnešního textu. Co myslí apoštol Pavel, když mluví o tom, že „tento poklad však máme v hliněných nádobách“?

Co je tím pokladem? Tak velmi cenným, že si to snad ani nedokážeme představit?

Je to evangelium, víra. Že víme o Pánu života, který nás drží, že víme o dobrém směru pro život, že víme o Bohu, který je milujícím otcem, že prožíváme boží vládu, jeho království jako nám blízké. To je ten poklad. Pavel píše v následujících větách, co konkrétně to znamená: *Na všech stranách jsme tísněni, ale nejsme zahrnání do úzkých; jsme bezradní, ale nejsme v koncích; jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni; jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi.* To je ono. Že Boží moc nás přes všechna zklamání, neúspěchy a životní tragédie stále znovu pozvedá. Život i nám dává rány, ale nemůže nás porazit. Protože Hospodin je s námi. To je opravdu k nezaplacení. O tomto vědět, to je poklad. To někdo i prodá všechno co má, aby pole s tím pokladem koupil.

Tento poklad však máme v hliněných nádobách. Hliněná nádoba je především nádoba obyčejná, určená pro každodenní použití. Není určena k vystavení do vitríny, kde by čekala na obdiv návštěvy. Nepije se z ní pouze v neděli sváteční káva. Víra v Krista také není něco pouze svátečně nedělního, ani nic, čím by se člověk mohl zablýsknout ve vyšší společnosti, téma, které by se dávalo k dobrému při učených rozmluvách v atriu lázní nebo na ministerských rautech. Víra je tu pro život, k běžnému používání, tak jako obyčejný hliněný kastrol.

Ano sestry a bratři, je to veliká boží milost, že poklad víry není v trezoru, v nějakém přísně střeženém muzeu. Poklad víry není ani v soukromé sbírce, kde se s ním může seznámit jen hlouček vyvolených. Nic takového.

Ten poklad je uprostřed každodenního života - a je v hliněných obalech.

V obyčejných, každodenních formách. To je velké zklamání pro mnohé, co čekají něco bombastického a exkluzivního, co čekají zásvětno a tajemno, co mají rádi show a něco extra. Těm asi evangelická víra a zbožnost nebude dost zajímavá, dost efektní, bude se jim zdát příliš všední. Nenecháme se tím znejistit. Věříme, že poklad víry je právě pro každodennost a proto je v hliněných nádobách.

Ano, chatrná forma pro poklad evangelia může budit otázky.

Třeba církev - všelijaká, ohrožená, chatrná, často tak příliš lidská, až to šokuje, je hliněnou nádobou, křehkou, a přece věříme, že skrývá svěřený poklad, a že je i přes svou hliněnost božím lidem.

Také Bible – hliněný obal pro poklad božího slova. Slova proroků a apoštolů, zápisy těch, kdo zachytili ústní vyprávění, bible s dlouhými a složitými dějinami vzniku, s napětím mezi jednotlivými autory - tak lehce kritizovatelná ze všech možných pozic, a přece ty popsané stránky obsahují poklad, totiž svědectví o nekonečné boží lásce k člověku.

Anebo svátosti - lidské úkony - polití vodou, jedení chleba a pití vína, a kolik kolem toho člověčiny - vzrušených debat, odpírání a zakazování, a přece uvnitř je poklad, boží ujištění: Člověče jsem s tebou, neboj se znovu být se mnou a s bližními. Zažij to na vlastní kůži. A stejně tak písně, bohoslužby, modlitby. V tom, co se obyčejnými lidskými slovy říká, se děje slovo Boží.

A vůbec člověk - tak křehký, porušený, hledající, pochybující, obyčejný, prach, co se v prach navrátí. Ten má být nositelem pokladu. Tomu je svěřeno nést a vyřizovat boží slovo. Ten má být božím obrazem? Není to nerozum, omyl ze strany Boha? Vždyť evangelium dal do tak nejistého opatrování, do hliněných nádob.

Ne není to omyl, říká Pavel. Právě tohle je boží způsob - Bůh se dává poznat právě skrze slabé, nízké, skrze lidi bez uznání, skrze ty tělesné lidi.

Mám za to, že si tuto křehkost a rozbitelnost, hliněnost církve v posledním čase uvědomujeme, třeba když se zahledíme do historie církve, často tak pohnuté, když vidíme církevní a nyní i státní statistiky, když s jistou obavou vyhlížíme budoucnost církve patrně v novém uspořádání hospodářských vztahů se státem.

Přiznám se, že tuto křehkost a hliněnost církve, rozbitelnost vztahů a důvěry

prožívám i osobně v poslední době bolestně i spolu s bratry ze seniorátního výboru při jednáních zde v Táboře. A velmi mne to mrzí. A mrzí mne, že je to i hranice mé vlastní hliněnosti a schopnosti vnímat a rozumět a mluvit, na kterou jsem v naší společné situaci rozhovorů o tábořském sboru narazil. A přál bych si, aby střepů bylo co nejméně a daly se být slepováním dohromady. Lecos pokaženého lidé napravit nedokážou a tak si přeju a prosím, aby do této situace i do celé církve vstoupila Boží moc, Duch svatý.

Boží Duch (tak jak jsme o něm slyšeli při prvním čtení z úst br. kurátora) Boží duch, který je jako vítr, který dává věci do pohybu. Provětrá naši mysl, rozfouká naše na hromádce pečlivě napsané setříděné a k realizaci připravené životní projekty, shodí i leccos krásného co naši zbožnost i životní kancelář zkrášlovalo, a možná ten průvan zabouchne okno tak, že se lekneme a vstaneme a zjistíme, kde je nás třeba a že je třeba vyjít na vzduch.

Kéž přijde Boží duch, který oživuje co je mdlé a mrtvé, suché a prázdné. Boží duch je nadějí pro mrtvé vztahy. Boží duch je nadějí pro mdlé modlitby i vyschlou studnici lásky k bližním.

Kéž přijde Boží Duch, který činí z minulého přítomné. Ježíš Kristus pro nás může zůstat jen velkou historickou postavou - pokud se do přemýšlení o něm nevloží Duch. A také biblické příběhy zůstanou jen více či méně zajímavým historickým vyprávěním. Stejně tak víra by byla jen určitým názorem na uspořádání světa a církev jen institucionalizovaným spolkem lidí podobného životního stylu, pokud nezasáhne Duch svatý, který vdechne život tomu starému i tomu formálnímu.

Kéž přijde s božím duchem také Porozumění. Soslání Ducha svatého - to je komunikační zázrak. Takového nedorozumění je kolem nás. Jeden říká něco, a druhý si pod tím představuje něco úplně jiného. Často je to velmi bezduché. To sám Duch Boží působí, že si lidé rozumí.

Dílem Ducha svatého je také rozmanitost. Tedy ne uniformita, stejnost, bábelská jednota, ve které je síla, nýbrž jednota z Ducha svatého je spíše souzvukem mnoha tónů. Bůh dává rozličné duchovní dary. Onu bezduchou jednotu babylonskou Bůh rozmetl - byli rozptýleni. Duch svatý dělá také ze sboru metabolismus, kde se sdílí různá obdarování.

A nakonec: ať Boží duch přináší Radost. *Necht' ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vsí moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch. Ko 3,16*

Prosba o Ducha svatého – mám za to, sestry a bratři, že v této době, právě ve chvíli pověření nového stašovstva vašeho sboru, je to prosba nejpodstatnější. A Duch svatý způsobí, že odhlédneme od naší hliněnosti a křehkosti od obyčejné i problematické formy otlučené, a soustředíme se na poklad. O ten jde.

V tom je pointa, sestry a bratři, že ono nakonec vůbec nejde o nás, o lidskou dokonalost či krásu. Jde o to, co v sobě neseme. Co nám bylo svěřeno. To má cenu, nezničitelnou, zazáří to jako poklad nebo zavoní jako výborná polévka, která živí a zahřeje. Jestli přitom trochu kulháme nebo koktáme, nevádí. O to víc vynikne fakt, že to skutečně důležité, nejsme my, ale poklad, který jakožto jeho hliněný obal opatrujeme.

Sestry a bratři, vy všichni, a vy presbyterky a presbyteři především a se zvláštní odpovědností, jste správci pokladu. Asi by člověk narazil, kdyby to napsal do životopisu, asi by se pozastavili na finančním úřadě, kdyby v majetkovém přiznání stálo, že vlastníte poklad nevyčíslitelné ceny. On je jiného druhu.

Ano my jsme - pravda hliněnými - klenotnicemi, ve kterých uschoval Bůh svůj poklad na zemi.

Pane díky, že víme o pokladu víry. Ty jsi jeho původcem a ručitelem jeho ryzosti. A tak se chvějeme, když slyšíme, že jsi ho svěřil do správy nám lidem hliněným nádobám, našim lidským slovům.

Prosím, ať konečně přestaneme maskovat svou lidskou křehkost a hříšnost. A jedním dechem tě prosíme, až touto naší nedostatečností a hliněností nejsme přemoženi. Amen